

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Fertilitas terræ sanctæ à Brochardo narrata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

copiam aromatum, & lapidum pretiosorum, & auri importatur eo, per Arabes. Nam regio ad cultum, & negotiationem est idonea, & ciuitas abundat arcibus, non deest ei quidquam eorum, quae mari aduehi solent, cum habeat portus opportunos, qui abunde suppeditent res, & Ascalona, & Ioppa, & Gaza similiter etiam Ptolemaidis. In horum locorum quasi medio sita est ipsa ciuitas, per se ipsa abunde habens omnia; cum sit irrigua undiq, aquis, & ad magnam securitatem munita. Nam Iordanis fluvius ille perennis circumfluit ipsam, in se ab antiquo continente non minus aruorum, quam sex millia myriadum. Deinde ex vicinia sexaginta myriades hominum in ipsam perueniunt, qui singuli possessionem centum iugerum agri sunt consecuti. Fluvius autem, perinde, ut Nilus, circa tempus exundans, multum terra irrigat. Sic agros laudat Aristaeas, qui Iordane praetextuntur, & olim à Deo illis dati sunt, pro quibus religio, cultus diuinus, & virtus, & aequitas, innocentia steterunt.

Sed addo his testem Brochardum, quem etiam Pererius tanto magis aëstimat, quia non solum, ante trecentos annos, postquam Iudaea sub imperium Saracenorum subiecta est, vixit; sed etiam totum decennium consumpsit in ea regione diligentissime perlustranda. Is ergo Brochardus oculatus testis, terrae sanctae nobilitatem his coloribus depinxit. *Non est credendum quibusdam contrarium nunciantibus; neq, enim eam diligenter considerarunt. His oculis vidi, quanta fertilitate terra benedicta fructificat: frumentum enim vix terra excolta, sine stercore & fimo, mirabiliter crescit & multiplicatur. Agri sunt velut horti, in quibus feniculum, salvia, ruta, rosa passim crescunt. Ibi bombyx affluit, cannamela abundant, ex quibus saccharum extrahitur. Sunt ibi cedri, citri, limones, anarangi, suauissimi & optimi odoris; qui per anni circulum, continue seruantur in arboribus. Sunt & quadam poma citrina magna, ex quibus electuaria pretiosa valde conficiuntur. Sunt & fructus dicti poma Paradisi, penitus admirabiles. Porro haec crescunt in modum borri vuae; & est borrus ille interdum magnus, ut cophinus, seu sporta: habet grana interdum centum, & nonnunquam plura in modum vuae: sunt autem longa, ad quantitatem sex digitorum; & nonnunquam spherica ad quantitatem oui gallinae; saporis vero delicatissimi, & dulcis, ut est mel. Grana intus semen non habent, sed tota eorum substantia comestibilis*

VII.
Benedict.
Perer. in c. 3.
Exod. disp. II.

Brochard. in
lib. de terra
sanct. part. 2.
cap. 1.

bilis est. Fructus iste vix uno anno crescit, & maturatur. Arbor
 cito deficit: est enim eius periodus trium annorum, ut plurimum: qui
 inarescente, alia ex radice prodire incipit: & hac iterum postea are-
 scente, procedit tertia, & sic deinceps. Folia eius arboris longa sunt in-
 star hominis stature: lata usque adeo, ut duo rotum hominum conti-
 nent. Vinum terra sancta pretiosum valde est, & suave, præcipue cir-
 ca Bethlehem, & nonnulli eadem vitis, ter in anno, fert vvas, & ma-
 turat omnes, suo tempore. Ficus, malograna, oleum, mel, pepores, sa-
 truli Babylonici, & omnium generum legumina, & frumentum opti-
 mum, in terra sancta, optime colliguntur. Panem adeo sapidum & sa-
 licatum non comedi, qualem in Hierusalem. Sues siluestres, lepores,
 capreoli, dama, perdices, coturnices, quantum ibi abundant, penè est in-
 credibile dictu. Plurimum est ibi leonum & vrsorum, aliarumq; fer-
 rorum; camelorum autem incredibilis multitudo, quorum ego in tuo
 genere pascentium vidi tria millia, pluresq; etiam dromedarios. Vbi
 unicornios. Deniq; illic extant omnia mundi bona; & vere terra illa
 fuit rivus lactis & mellis.

VIII.

Quis non putet eiusmodi verbis describi Paradisum?
 Quis terram talem non iudicet diuinæ promissioni convenien-
 tem? In qua non nisi Numinis serui & amici digni fuerunt hi-
 bitare: hostes autem Dei ac scelerati idololatrarum merito inde sunt
 exturbati; & rursus, commerentibus Iudæis, Saraceni intromi-
 si. Sub quibus, cum eadem extiterit fertilitas, intelligimus eam
 fertilitatem è soli bonitate cælique naturali benignitate; nec
 autem, præter naturæ ordinem, atque prodigiosè, profluxisse.
 Quare, nec amisso Paradiso, terra spinas & tribulos germinans
 illiberaliter est aspernanda; quæ adhuc faciem tam amœnam re-
 tinet; & hominibus, tanquam mater, præbet alimenta. Ut præ-
 inde contemnenda sint sellulariorum opprobriamenta; ex ple-
 beia face, contra terram, tanquam nouerçam, ausu sacrerimus
 vociferantia. Nouerint illi, se terræ filios, agnoscant suam vilis-
 simam, & cælo se submittant, omnia, quæ illis necessaria sunt ad
 vitam, submittentur. Si insoleseunt, merito illis pabulum subde-
 dit mundi Rector, sicut equo ferocienri. Qua de causa etiam, in
 ipsa terra illa lactea, & mellea regione, diuina prouidentia, sin-
 gulari iudicio, Israëlitis, quando Deum coluerunt, & mandata
 eius